

Krav om kjønnsbalanse i styrene i stiftelser – nye lovbestemmelser i stiftelsesloven

Stortinget vedtok 20. desember 2023 endringer i stiftelsesloven som innebærer minst 40 prosent kjønnsbalanse i styrene i stiftelser. Reglene om kjønnsbalanse i mellomstore og store virksomheter, herunder stiftelser skal innføres gradvis.

Lovendringen innebærer krav om representasjon av begge kjønn i styret i stiftelsene som omfattes av lovverket.

Regelen gjelder for stiftelser som er næringsdrivende eller som har utdeling som formål, eller der en offentlig myndighet velger minst ett styremedlem.

Det antas at lovendringen vil medføre at flere stiftelser må gjøre endringer i sin styresammensetning.

For stiftelser som er næringsdrivende eller som har utdeling som formål, eller der en offentlig myndighet velger minst ett styremedlem skal lovkravet om kjønnsbalanse være oppfylt **senest 30.juni 2025**.

Dersom stiftelsen ikke overholder de nye reglene om kjønnsbalanse innen fristen, vil stiftelsen ikke ha et gyldig sammensatt styre. Et styre som ikke er gyldig sammensatt vil heller ikke ha myndighet til å representere stiftelsen utad, eller foreta rettslige disposisjoner på vegne av stiftelsen.

Brudd på de nye reglene kan få alvorlige konsekvenser, og i ytterste konsekvens kan brudd på lovkravet innebære en tvangsoppløsning av stiftelsen.

Kommentar fra Stiftelsesforeningen

Lovbestemmelsen gjelder for næringsdrivende stiftelser, og stiftelser som etter vedtektene har utdeling til formål uansett størrelsen på egenkapitalen til stiftelsen. Store og små utdelingsstiftelser må gjennomføre lovkravet. Se departementets kommentar til § 27 a lenger nede i teksten.

Regelverket må forstås slik at aktivitetsstiftelser som ikke er næringsdrivende og som ikke har utdeling som formål ikke omfattes av kravene til kjønnsbalanse i styret. Vi kommer nærmere tilbake til denne problemstillingen.

oOo

Det er lagt til nye bestemmelser i stiftelsesloven om kjønnsbalanse i styrene i stiftelser:

§ 27 a. Krav til kjønns sammensetning i styret

(1) Bestemmelsene i denne paragrafen gjelder for **næringsdrivende stiftelser**, stiftelser som etter vedtektene **har utdeling til formål** og stiftelser der staten, en fylkeskommune eller kommune skal oppnevne ett eller flere styremedlemmer.

(2) Har styret tre eller flere medlemmer, skal kjønns sammensetningen i styret oppfylle følgende krav:

1. Har styret tre eller fire medlemmer, kan maksimalt to styremedlemmer ha samme kjønn.
2. Har styret fem eller seks medlemmer, kan maksimalt tre styremedlemmer ha samme kjønn.
3. Har styret syv medlemmer, kan maksimalt fire styremedlemmer ha samme kjønn.
4. Har styret åtte medlemmer, kan maksimalt fem styremedlemmer ha samme kjønn.
5. Har styret ni eller flere medlemmer, kan maksimalt 60 prosent av styremedlemmene ha samme kjønn.

(3) Annet ledd gjelder tilsvarende for varamedlemmer.

(4) For styremedlemmer som de ansatte etter lov skal velge, gjelder kravene til kjønns sammensetning i § 27 b.

§ 27 b. Krav til kjønns sammensetning for styremedlemmer valgt av og blant de ansatte

(1) Denne paragrafen gjelder for næringsdrivende stiftelser, stiftelser som etter vedtektene har utdeling til formål og stiftelser der staten, en fylkeskommune eller kommune skal oppnevne ett eller flere styremedlemmer.

(2) Dersom det etter lov skal velges styremedlemmer blant de ansatte, kan ikke alle disse styremedlemmene ha samme kjønn. Det samme gjelder for varamedlemmer. Første og annet punktum gjelder ikke dersom mer enn 80 prosent av samlet antall ansatte i stiftelsen på tidspunktet valget skjer, har samme kjønn.

(3) For stiftelser med flere enn 200 ansatte, skal kjønns sammensetningen blant styremedlemmer som etter lov velges av og blant de ansatte, oppfylle kravene i § 27 a annet og tredje ledd, likevel slik at dersom det skal velges to styremedlemmer av og blant de ansatte, kan ikke disse ha styremedlemmene ha samme kjønn.

I lov 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak gjøres følgende endringer:

§ 3-6 tredje ledd skal lyde:

For stiftelser skal registeret dessuten inneholde opplysninger om stiftelsen er underlagt krav til

kjønns sammensetning i styret etter stiftelsesloven § 27 a. Registeret skal i så fall også inneholde opplysninger om alle styremedlemmene og alle varamedlemmenes kjønn, samt opplysninger om medlemmet er valgt av og blant de ansatte.

oOo

Departementets kommentarer til lovbestemmelsene:

Til § 27 a

Første ledd angir virkeområdet for paragrafen. For det første gjelder paragrafen for næringsdrivende stiftelser. Næringsdrivende stiftelser er definert i stiftelsesloven § 4.

For det andre gjelder paragrafen for stiftelser som etter vedtektene har utdeling til formål. Det avgjørende er her hva som er formålet, og ikke i hvilken grad stiftelsen faktisk foretar utdelinger. Departementet viser for ordens skyld til at alle utdelinger skal være i samsvar med stiftelsens formål, jf. stiftelsesloven § 19.

For det tredje gjelder paragrafen for stiftelser der staten, en fylkeskommune eller kommune skal oppnevne ett eller flere styremedlemmer. Stiftelser der staten, en fylkeskommune eller en kommune skal oppnevne hele styret er allerede etter gjeldende rett underlagt krav til kjønns sammensetningen. Hvis noen av de forannevnte bare oppnevner noen styremedlemmer, skal krav til kjønns sammensetning etter gjeldende rett også gjelde for disse. Ved den foreslåtte bestemmelsen utvides kravet, slik at det i slike tilfeller gjelder krav til kjønns sammensetningen for hele styret. Annet, tredje og fjerde ledd tilsvarer forslaget til selskapsloven § 2-13 b annet, tredje og fjerde ledd. Det vises til merknadene til disse bestemmelsene.

Til § 27 b

Første ledd angir virkeområdet til paragrafen.

Dette tilsvarer virkeområdet til § 27 a, og det vises til merknaden til denne bestemmelsen.

Annet og tredje ledd tilsvarer hovedsakelig forslaget til selskapsloven § 2-13 b og aksjeloven § 6-11 b, men stiller også krav til kjønns sammensetningen der de ansatte velger minst to styremedlemmer. Bestemmelsen er også tilpasset stiftelseslovens begrepsbruk, og med endret henvisning